

Coses del destí

Cada diumenge, si res ho capgira, anem al cinema. És una sortida familiar que forma part d'una tradició també familiar. No sé perquè algunes tradicions es mantenen i d'altres no, no ho fem pas de manera conscient, suposo que seguim allò que va ser valuós per nosaltres i sens dubte, els diumenges de cinema en família eren i són importants per mi. Triem la pel·lícula entre tots, comprem crispetes dolces i salades, a gust de tothom, i religiosament arribem a la sala cinc minuts abans que comenci el film, per no perdre ni un detall.

Assegut ja en la cadira, amb les llums encara enceses i la pantalla en blanc, gaudeixo de l'olor a crispetes que sempre em recorda aquells diumenges de cinema en la infància. Jo m'asseia entre el meu pare i el meu padrí, a la meva família el cinema era cosa d'homes. Homes puntuals que arribàvem cinc minuts abans de la pel·lícula, la qual no podíem triar atès que només en feien una.

L'any 1961 es va morir el meu avi, tot i així el meu pare seguí amb la tradició familiar. Potser ho feu com a teràpia perquè hi vàrem anar, fins i tot, el primer diumenge que el meu padrí faltà. Recordo cada detall d'aquell diumenge, menys la pel·lícula. I resulta físicament impossible que la recordi perquè vaig estar absort en la noia que s'assegué al meu costat. Gràcies a aquells cinc minuts de rigor que teníem abans del film, vaig poder delectar-me d'aquella preciositat castanya, d'ulls verds, pestanyes inacabables i una veu dolça com la mel. Vaig quedar-me embadalit. I llavors dos dels meus sentits quedaren incapacitats per l'essència del cinema: ni hi veia, ni hi sentia. Només podia sentir la meravellosa olor que desprenia. Cent vint minuts després s'obriren les llums i vaig saber que es deia Anna. Anna. Anna. Anna. El seu nom m'acompanyà els següents sis dies, i els següents dos anys. No vaig fallar ni un diumenge, ni ella tampoc. Més de cent pel·lícules al seu costat, menys una: "Les mines del rei Salomó". El diumenge 7 d'abril de 1963 el destí (per posar-li un nom) em va salvar la vida. Es va esfondrar el cinema on, cada diumenge des que tenia record, havia anat amb el meu pare, el meu padrí i també amb l'Anna.

Van morir sis persones i hi varen haver més d'un centenar de ferits. Va ser una tragèdia per Balaguer, que vaig saber mentre enterrava al meu pare.

Mai vaig saber si l'Anna formava part de la llista de noms resultant de la tragèdia de l'ERSA, com la coneixien els mitjans, però no la vaig tornar a veure.

Tres anys més tard varen inaugurar el cinema "Comte d'Urgell", no vaig faltar a la primera projecció. L'Anna no hi va anar, i les meves sospites es van confirmar, l'Anna sí va veure "Les mines del rei Salomó", la última pel·lícula que es va veure al cinema ERSA, on per coses del destí (per posar-li un nom) s'esfondraven les mines.

Avui la democràcia familiar ha donat per resultat la última pel·lícula d'animació de Pixar. Les meves filles frisaven per veure-la, així que l'Elena i jo hi hem votat a favor. L'Elena em mira de reüll i somriu, recordo perfectament la primera vegada que vaig veure el seu somriure. Era la festa major de Balaguer de l'any 1981 i jo era un jove solter de vint-i-cinc anys, que somreia a totes les noies amb qui compartia contacte visual en la discoteca més famosa de Balaguer i rodalies, el *Wight's Club*.

L'Elena tenia un somriure que em resultava familiar. El contacte visual durà el necessari per saber que m'havia d'acostar, però no ho vaig fer perquè fou ella la que va donar el primer pas. Uns minuts de conversa supèrflua, un parell de copes, dos balls moguts i dos de lents, un petó i fins a dia d'avui.

Ella era més jove que jo, encara estudiava i els seus pares no aprovaven que tingués una relació seria abans d'acabar els estudis, així que ens vàrem dedicar a estimar-nos amb intensitat i discreció.

Fou al cap d'un any, als voltants de la festa major, quan estàvem a punt de celebrar el nostre primer aniversari, quan els pares de l'Elena van saber que la seva filla tenia una relació seria i estable amb un, per ara, desconegut. L'Elena em va fer saber que estava convidat a dinar el diumenge 7 de novembre, sense dret a rèplica. Amén.

Vaig estar uns dies neguitós, cosa normal quan es coneix per primera vegada uns sogres. Arribat el dia em vaig posar les millors gales i vaig anar comprar un tortell a la pastisseria Muixí, calia quedar bé. A l'arribar m'obrí l'Elena amb cara trista i em comunicà que els seus pares havien hagut de marxar d'imprevist cap a Andorra a un enterrament familiar. Tot i així, el dinar estava fet i ja que hi era i que portava les postres, vam decidir aprofitar-ho.

Ajudant a parar taula per dinar vaig tafanejar les fotografies familiars. I de cop la vaig veure, l'Anna, castanya, preciosa, ulls verds i pestanyes inacabables. L'Anna amb qui vaig compartir més d'un centenar de pel·lícules, l'Anna de qui em vaig enamorar bojament feia quasi vint anys. Estava allí en vàries fotografies i jo estava atònit. L'Elena vingué i m'explicà que sempre li havien dit que ella s'assemblava més al pare, però que el seu somriure l'havia heretat de la seva mare. I tant.

Les notícies corrien com la pólvora, el riu Segre s'estava desbordant, havia començat per Andorra, i la previsió era esfereïdora. Al dia següent el riu es desbordava a Balaguer, podíem veure la tragèdia des de la finestra. Una trucada canvià la vida de l'Elena i refutà la meua hipòtesis de feia vint anys. Resultà que l'Anna finalment no havia vist "Les mines del rei Salomó", m'havia equivocat, però això no canviava res. El destí (per posar-li un nom) havia volgut que mai més veiés a l'Anna, tot i així m'havia enviat el seu llegat, l'Elena, i en aquell moment vaig jurar que mai deixaria que el destí (per posar-li un nom) intercedís entre nosaltres.

Li torno el somriure a l'Elena i es tanquen les llums, comença la pel·lícula.

-3M-